

Percepcja słuchowa

Ćwiczenia usprawniające

Ćwiczenia usprawniające funkcje słuchowe mają służyć:

- ▶ sprawnemu rozpoznawaniu głosek,
- ▶ zauważaniu różnic między głoskami,
- ▶ wyrobieniu sprawności całościowego słuchowego ujmowania wyrazu i zdania,
- ▶ kształceniu pamięci słuchowej.

Przykłady ćwiczeń usprawniających percepcję słuchową:

- ▶ słuchanie bajek, opowiadań, wierszyków, zagadek,
- ▶ układanie, historyjek obrazkowych, opisywanie obrazków, opowiadanie,
- ▶ wymyślanie zakończenia opowiadań, bajek,
- ▶ kończenie zdań,
- ▶ układanie i rozwiązywanie zagadek,
- ▶ odtwarzanie rytmu (klaskanie, pukanie itp.),
- ▶ rozpoznawanie odgłosów z otoczenia i ich naśladowanie,
- ▶ rozpoznawanie dźwięków wydawanych przez instrumenty,
- ▶ rozpoznawanie odgłosów zwierząt,
- ▶ liczenie wyrazów w zdaniu, sylab i głosek w wyrazie,

▶ **Ćwiczenia z sylabami:**

- wyklaskiwanie sylab w wyrazie,
- ustalanie pozycji danej sylaby w wyrazie (na początku, w środku, na końcu),
- wydzielanie sylab w wyrazach (np. lo-ko-mo-ty-wa, mo-ty-le),
- rozpoznawanie wyrazów wypowiedzianych sylabami (np. no-ga, ko-za, ma-ki, li-za-ki, ko-ra-le, ma-ka-ro-ny),
- sztafety sylabowe (podawanie wyrazów rozpoczynających się końcową sylabą wyrazu poprzedniego np. sala - lata - tama - mata...),

▶ **Ćwiczenia z głoskami:**

- słuchowe wyodrębnianie początkowej głoski w wyrazie (**nagłos**),
- wyszukiwanie wyrazów rozpoczynających się tą samą głoską (np. wyrazy na głoskę **A**: aparat, ananas, arbuz ...),
- słuchowe wyodrębnianie końcowej głoski w wyrazie (**wygłos**),
- wyszukiwanie wyrazów kończących się tą samą głoską (np. wyrazy kończące się na **K**: kok, lok, mak, koralik ...),
- rozpoznawanie środkowej głoski w wyrazie (**śródgłos**),
- wysłuchiwanie i liczenie głosek w wyrazach,
- łączenie wypowiedzianych przez dorosłego głosek w wyraz np. „A-L-A” („Ala”),
- wyodrębnianie głosek w wyrazach wypowiedzianych np. „sowa” („s-o-w-a”),
- układanie wyrazów z podanymi głoskami (np. k,a,u,b,r, - burak),
- wskazywanie wyrazów, w których słychać np. samogłoskę „a” (np. las, masa),
- liczenie samogłosek (np. a) w usłyszanym wyrazie np. parawan - 3 x „a”,
- słuchowe wyszukiwanie wyrazów w wyrazach np. w słowie **traktory** zawiera się słowo tory, kto, akt, aktor, rak, trakt.

- ▶ zabawa w słowa „stonoga”: mapa - aktor - robak - k ... (dorosły na zmianę z dzieckiem wypowiada wyrazy, każdy następny wyraz musi rozpoczynać się od takiej głoski jaką słychać było na końcu wyrazu poprzedniego),
- ▶ uzupełnianie luk w zdaniach i wyrazach,
- ▶ zabawa w zapamiętywanie jak największej liczby słów - dorosły wypowiada np. 3 słowa, a zadaniem dziecka jest je powtórzyć (stopniowo zwiększamy liczbę wypowiadanych słów),
- ▶ tworzenie rymów do podanych wyrazów (np. góra-chmura-kura, mak-ptak-rak),
- ▶ wyszukiwanie rymujących się wyrazów (np. las-kwiat-pas; dół-wór-bas),
- ▶ różnicowanie głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych ze słuchu,
- ▶ układania zdań z wybranymi wyrazami,
- ▶ przekształcanie wyrazów przez zmianę głoski, np. koc-noc,
- ▶ zabawa w głuchy telefon.

▶ ŹRÓDŁO:

1. Podleśna M., *Gumowe ucho. Ćwiczenia percepcji słuchowej dla dzieci w młodszym wieku szkolnym*, Wydawnictwo Harmonia 2010.
2. Czajkowska I., Herda K., *Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole*, WSIP, Warszawa 1996.
3. Maurer A., *Dźwięki mowy. Program kształtowania świadomości fonologicznej dla dzieci przedszkolnych i szkolnych*, Wydawnictwo Impuls 2017.